

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Belicey-út 9 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:
KRECSMÁRIK ENDRE.

KIADÓHIVATAL:
Belicey-út 9 szám, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.
Előfizetési díj: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Egyes szám ára: 20. fillér.

Add meg ami mindennapi kenyerünket...

... A természeti erők szeszélyes játékának áldozata igen gyakran a földjét művelő gazdaember. Szárazság, pusztító jégeső, rovar- és gomba veszedelem s egyéb csapások huzhatják át a legszebb, a legörvendetesebb reményeket. És fordulhat-e más a jó istenhez őszintébb forróbb imával, mint a földműves ember, mikor gondterhes, aggodalmas arcát az ég felé fordítva kéri, esdekeli a mindenhatótól: „Add meg ami mindennapi kenyerünket.”

Érthető a földműves görcsös, hűségös ragaszkodása a fekete röghöz. Hiszen a föld ad életet számára s a föld adja meg testének végső nyugalomát is. Amint pengő kaszák neki dülnek a hullámzó kalásztengernek s felcsendül az aratók vidám dala, mintha az anyaföld létfentartó kincse hullana garmadába az acélos buzaszemeket magába záró kalászok képében.

Egy egész ország anyagi jóléte, gazdasága tekint bizakodó reménykedéssel a pitymallattól sötét estig tartó aratói munkák felé.

A tél gondja a megélhetés terhe kapcsolódik egybe a lesújtó vagy örvendetes termés eredménnyel. Kérges földműves kezek fáradságos munkája nyer méltó jutalmat vagy csekély kárpótlást a kövér vagy talán nagyon is megszorult buzaszemekben. Élénk, eleven élet hullámai lüktetnek a szántóföldeken. Az életet aratják az élők számára. Sok költség, sok terhes munka, sok aggodalommal vegyes reménység eredményét.

És amikor esténként kinn a földeken a kasza pengés az aratók dala s a pacsirta vidám éneke elhallgat s csak a csillagos égbolt szikrázó sugarai vetnek csillogó gyöngyszemeket az aránysárga kalászokra, mintha a nagy, fenségű némaságot átaltörné egy ég felé röppenő forró könnyörgés, mely millió ajkáról száll a jó isten felé. „Add meg ami mindennapi kenyerünket!”

A szarvasi választókerületi összeirók.

A központi választmány a belügyminiszter rendelete folytán ülést tartott, melyen megválasztották azokat a bizottságokat, amelyek választókat össze fogják irni.

Különösen hangsúlyozza a központi választmány, hogy az összeiró küldöttségek előtt azok is igazolhatják az irni-olvasni tudást, akik a nemrégiben megtartott vizsgálatokon nem vettek részt, vagy a vizsgálaton elbuktak. Viszont jogában van az összeiró küldöttségeknek is az irni-olvasni tudás igazolását megkivánni azoktól, akik bizonyítvánnyal nem rendelkeznek és akikre nézve kétely merült fel, hogy irni-olvasni tudnak.

Szarvasi választókerület összeirói:

1. Békésszentandrás szavazókör: Elnök Bencsik József, helyettese Tolnai Ferenc, póttag Fabó Mihály.

2. Ócsódi szavazókör: Elnök Tolnai Antal, helyettese Dorogi Ferenc, póttag Pápai János.

3. Szarvasi első szavazókör: E szavazókör területén két működési körre osztja a központi választmány és a két működési köre két összeiró küldöttséget választ.

I-ső terület Szarvas I-ső és III-ik belső területe, az I. és II. tanyai kerület. Összeirói küldöttség elnöke dr. Sziráczky János, helyettese Gál András, póttag Simkó Gyula.

II. terület. A békésszentandrás határból Csabacsüd pusztja. Összeirói

TÁRCA.

Jurista élmények.

Irta: GÉ. (*

Ignoti nulla cupido! Csakugyan igaz, hogy ha nem tudunk valamiről, annak megismerésére nem is vágyódhatunk. Még a Mont Blanckel is megesett, hogy 4810 m. magassága dacára is sok-sok századon keresztül nem szurt szemet senkinek, míg végre 1786-ban dr. Paccard orvos és természetbúvár, 1787-ben pedig Saussure geologus megmászták.

Ime valóban a tudósok látszanak hivatalos lenni a természeti szépségek és nevezetességek fölfedezésére.

* Ez a név DR. OÁAL ISTVÁN kolozsvári egyetemi magántanár, ki irodalmi munkássága közepeit gyakran használja a nevet.

Azt gondolom azonban, hogy a XX. században lényegesen megváltoztak a viszonyok. Ma már a művelt nagyközönség minden tagjának ki van azonban fejlődve a természeti nevezetességek iránt való érzeke, hogy nemcsak megüti, de fölül is haladja a XVII-XVIII. század u. n. városi, vagy megyei fizikusainak (így nevezték általában a természetbúvárokat) mértékét. Nem kell tehát a lassan mozgó szobatudósokra várunk, hanem fogjunk neki s turista minőségünkben kutassuk át s ismerjük és ismertessük meg földünket.

Ez tehát a határozott cél, mely felé törekednünk kell. S így már nem is lesz oly nehéz megegyeznünk arra nézve, hogy hova ránduljunk ki. Ezzel nem akarom azt mondani, hogy örökké csak fölfedezéseken törjük a fejünket. Hiszen utóvégre rám nézve új s úgy fölfedezésre méltó bármely jó dolog amit eddig csak jó hírből ismerek. Má-

sok már régóta ismerhetik, s így csak önmagam számára kell fölfedeznem.

S még egy igazság: „Az is lehet igazi turista, aki nem jár nyaktörő utakon.” Balhít tehát az, hogy a turistaság fogalmával együtt jár a társaság tagjainak kötelekkel való egymáshoz kötözése. A falegyenes sziklákön való huzás és nyaktörés sem éppen szükségesegek a turistasághoz.

Komolyan elhatározzuk tehát ketten, (de nem többen!) hogy július 10-én neki indulunk a Retyezátnak. S megegyezünk abban, hogy ha sikerül vállalkozó uri társaságot toborozunk, — ezt sem nagy számban! — szívesen magunkra vállalunk egy és más utánjárás. Itt csak így lehet, valami a kirándulásból. Turista szabály ugyanis minden tekintetben, hogy a kiránduló társaságot csak egy irányíthatja, sőt ez az egy rendelkezhetik is valamennyiükkel.

küldöttség elnöke Bencsik I. János, helyettese Schnér András, póttag Konstantinovic István.

4. Szarvasi második szavazókör: Elnök dr. Gerő Oszkár, helyettese Kondacs András, póttag dr. Silberstein Gyula.

5. Szarvasi harmadik szavazókör: Elnök dr. Szemző Gyula, helyettese Sterbecz Gábor, póttag Janurik M. Pál.

A megyebeli községek és az elhagyott gyermekek gondozása.

Nagy a teher.

A vármegye segélye.

A törvénynek mindenestre humanus rendelkezése az, mely a hét éven felüli elhagyott gyermekek gondozására vonatkozik, — de a városok, főként pedig a községek nem nagyon örülnek neki. Egyikre-másikra ugyanis szinte elviselhetetlen teher gyanánt nehezedik ez a gondozás, különösen a mai, erkölcsösnek egy csöppet sem nevezhető korban. Az elhagyott gyermekek száma megdöbbentően szaporodik évről-évre. Legtöbbje ezeknek a szabad szerelem gyümölcse, akik talán sohasem tudják meg, hogy ki volt az anyjuk, ki volt az apjuk és mikor esetleg találkoznak az utcán, hidegen, közömbösen mennek el egymás mellett, pedig szeretettel összeölelkezve kellene menniök az élet utain . . .

Mivel az elhagyott gyermekekről rendszeren nem történik a szülők részéről gondoskodás, a törvény értelmében az illetőségi helynek kell gondoskodni róluk mindaddig, amíg ke-

resetképes korba nem jutnak. Hét éves kor előtt tudvalevőleg az állam tartja védőszárnyai alatt őket, vagy pedig a Gyermekvédő liga. A gyermekvédelmi intézmények nálunk olyan kitünők, hogy külföldről is jönnek a tanulmányozására. Az állam áldoz is rá horribilis summákat, de hét éves korában minden „aponc” a városok és községek nyakába szakad. Ők tartoznak gondozni, bár adó alakjában már a kisebb elhagyott gyermekek neveléséhez és ápolásához is hozzájárulnak. Nemcsak a 7 éven felüli elhagyottakat tartják tehát a városok és községek, hanem a kisebbeket is.

Epen ezért nem örülnek az elhagyott gyermekeknek, különösen ha ráadásul még hatalmas póttadóval is kell küzdeniök. Békésmegyében sok község van ilyen. A nagyobb és gazdagabb községek, mint a Csaba, fel se veszik az elhagyott gyermekek tartásdíjának a terhét, mert tekintélyes alappal rendelkeznek, úgy hogy még a kamatot is alig költik el. A kisebbekre azonban igen nagy teher az elhagyottak tartása, úgy hogy kénytelenek a vármegyéhez fordulni segélyért. A vármegyének ugyanis van egy központilag kezelt segélyalapja, amelynek rendeltetése az, hogy belőle a szegényebb községeket gyermekvédelmi kiadásaikban gyámoítsa.

Az idén Csorvás, Gádoros, Gyulavári, Kétegyháza és Ujkigyós folyamodott segélyért a vármegyéhez. Szóval a megye legszegényebb községei. A megye teljesítette is a kérelmet, amennyiben kiutalványozott

Csorvásnak . . .	1471.42 K
Gádorosnak . . .	480 — K
Gyulavárinak . . .	1818.66 K

Kétegyházának 120 — K
Ujkigyósnak 422.34 K, összesen tehát 4312.42 koronát. Ezeket az összegeket a betérjesztett és hitteles állami gyermekmenhelyi nyugták alapján utalványozta ki a vármegye.

H I R E K.

— *Kinevezés.* Ponner Antal szentandrásai segédlelkész a hercegprimás Budapestre hitoktatóul nevezte ki.

— *Jegyzői vizsga.* Salacz Béla, néhai Salacz József volt Szarvasi községi főjegyző fia a nagybecskereki jegyzői tanfolyamon a jegyzői vizsgát sikerrel letette.

— *Tanítóképzőből tanítónőképző.* A budapesti evang. egyházmegye gyűlésén Sommer Gyula egyházmegyei jegyző ismertette a szarvasi tanítóképző ügyét s a gyűlés kimondotta, hogy a tanítóképzőnek tanítónőképzővé való átszervezéséhez hozzájárul.

— *Elnézést kérünk.* Szerkesztőnk súlyos betegen fekszik s így a lap kiállításának esetleges fogyatkozásáért szives elnézést kér.

— *Ujabb hír az ügyvezető orvosi állásról.* Mint értesülünk, a szolgabíróháza három érdemes orvos embert fog jelölni a szarvasi ügyvezető orvosi állásra, Dr. Takács Gusztávot, Dr. Belepötocky Györgyöt és Dr. Tóth Pált. Hogy a három kiváló tekintélyű orvos közül melyiknek a személye áll előtérben, időszertlenül volna erre nézve jóslásokba bocsátkoznunk.

Megindul tehát a toborzás. Meg kell ugyan jegyezni, hogy a toborzás itt nem verbuválásnak értendő, mert e tény nem felel meg a turistaság szellemének. Rábeszélést nem alkalmazunk, mert a kapacitált emberek amúgy is találnak ezer kibuyót, s az utolsó percben cserben hagynak.

Végre együtt van a társaság. Többnyire kezdő hegymászók, de ez mit sem tesz.

A hegymászás éppenséggel nem könnyű testedzés. Itt is az abc-n kell kezdeni. Csak hogy „ha a szobatudós tanuló élvez, a turista bizonyosan élvezve tanul.” Ezért a kezdő turistákkal s különösen nőkkel nem is tételtjük meg például a Retyezát csucsától a Zenoga taváig való utat, mert itt néha egy méternél is magasabb sziklából álló, vadul össze-vissza hányt és egymásra omlott óriási kőgörcötegeken, hol egyik éles szélű szikláról a másikra kell leereszkedni, lecsuszni, vagy leugrani. Meg kell tehát maradnunk a már ismert és kipróbált utvonalon, újabbaknak fölföldözését, használhatóvá tételét gyakorlott turistákra kell bízunk.

De térjünk vissza az utra készen álló s a vonatra türelmetlenül várakozó társasághoz. Most kezdődik ugyanis az utazás, — az utig.

Némelyikünk már azt is turista élménynek, (népszerűbb kifejezéssel: jó vagy rossz viccnek) tekinti, hogy III-osztályu vasúti kocsi szállítására, holott ő az I-höz van szokva. De megindul egyéb kedélyeskedés, mókázás is; főként pedig tapasztalt(?) vadászoknak elbeszélései (!), amelyen vázolására, mint csekély fantáziájú ember — itt nem vállalkozhatom. Elgondolhatjuk azonban, hogy az elbeszélők szerint a vaddisznó, farkas, no meg a medve csak úgy hemzseg a Retyezáton; s ritka az olyan mesélő, mint egy jó humoru vásárhelyi kartársam, aki, elmondja, hogy a Zenoga tónál töltött egy éjjel rémes morgásra és toporzékolásra ébredve föl fölcibálja cimboráit, s valamennyien puskákhoz kapva, nagy hősiességgel kikandikálnak a biztos védelmet nyújtó kunyhóból. Semmi gyanusát nem látva, kijebb merészkedtek, s

ekkor a lovaik őrizetére künn hagyott jámbor havasi oláh világosította föl, hogy ez időtájt erre nem is járhat a medve.

— De mi rémes morgást hallottunk!

— Bizonyosan a lovak horkoltak vagy prűszköltek, mondta az oláh; (pedig esetleg épp ő volt a tettes).

S ezt egészen hiven mondta el az elbeszélő. De hát így csak egy érthetetlen tanár beszélhet, akiből sohasem lesz számottevő, vérbeli vadász!

A társaság vezetői azonban inkább tán egy-két gyakorlati tanáccsal szolgálnak. Természetesen olyannal, amely nem eső után köpenyeg.

Itt két fontos turista szabályt mondok el.

Az első, hogy minden ép szervezettégyén lehet hegymászó, ha elég türelme van az abc-n kezdeni. Csak annyit teszek hozzá, hogy főképp a szív és a tüdő végeznek fokozottabb munkát, amit megkönnyíteni a második szabály van hivatva:

„Lassan járd és közben ne beszélj!” (A hogy e sorokat írom, villan meg agyam-

— **A békési egyházmegye gyűlése.** A békési ev. egyházmegye idei közgyűlését f. hó 23-án tartja Kondoroson *Haviár* Dániel egyházmegyei felügyelő s *Keviczky* László esperes-helyettes elnöksége mellett. A rendes közgyűlésnek 26 pontja van s ezek között szerepel a szarvasi ev. képzőnek tanítónőképzővé való átalakítása is. Főpontja a közgyűlésnek az egyházmegyei elnökségre leadott szavazatok eredményének megállapítása.

— **Milyen lesz az idei nyár.** Az analógiákon épülő időjóslás a következő jövődőlésbe bocsátkozik az idei nyárra vonatkozólag: Az időjárás hasonló a 70-es évek időjárásához, mely 1886-ig tartott. A nyár hűvösnek ígérkezik; júliusban nem lesz annyi csapadék, mint volt júniusban.

— **Rendkívüli megyegyűlés.** A tragikus módon véget ért *Ferencz Ferdinánd* és felesége emlékét megörökítendő, e hó 11-én rendkívüli megyegyűlés volt Gyulán, a távollevő *Kéry* Gyula helyett *Ambrus* Sándor alispán elnöklete alatt.

— **A mozi-szenzációi.** Rég nem volt olyan szenzációs hete a Royal Bioskopnak, mint az elmúlt héten s a közönség ismét újabb meglepetésekre készülhet. Természetes, hogy ez az ambiciózus, áldozatkész buzgalom a legmelegebb érdeklődést fogja eredményezni a közönség részéről, egész jogosan, mivel a lelkiismeretes munka méltó az elismerésre és pártfogásra.

— **A kolera réme Békésszentandrásán.** Szin Márton békésszentandrásai lakos koleragyanus tünetek között hirtelen megbetegedett. Na-

gyon rosszul volt. Mindjárt elterjedt, mint a futó tűz Békésszentandrásán a hir és nagy rémületet okozott. A riadalom fokozta azt is, hogy másnap az asszony is megbetegedett szintén koleragyanus tünetek között. Az orvosi vizsgálat megállapította ugyan, hogy Szinék turóscsuszára féltett pöszmétét ettek és vizet ittak rá, tehát ettől az épen nem összeillő vegyülettől lehetnek rosszul, de azért elővigyázatból a betegek váladékát beküldötték a gyulai közkórházba Dr. Feldmann Ignác, a kórház kórbonctani osztályának igazgatója azonban kijelentette, hogy a váladékban nem fedezte fel a legszorosabb vizsgálat dacára sem a veszedelmes „Komma“ bacilusokat. A két koleragyanus ember gyógyulton hagyta el a kórházat.

— **Az érett ifjak.** Nálunk is nem egyszer tapasztalni azt az éretlenséget, amit a boldogan levizsgázott ifjak az érettség legelső produktumaként találnak a nagyvilág elé. Egy vidéki lap-társunk szintén ilyen zöld éretlenség miatt panaszkodik az alábbi tanulságos kis hirben: „Az érett ifjak. Az utóbbi időben sajnálattal kellett tapasztalnunk, hogy az itt időző környékbeli ifjak mennyire nem illő módon viselkednek. Legutóbb is megtörtént, hogy ide átrándult ifjak oly feltűnő módon viselkedtek, hogy ezzel a közönség jóizlését durva módon sértő magatartással annak teljes megbotránkozását váltották ki. Igazán semmi szükség sincs arra, hogy az itt vendégként szereplő egyének kitűnjenek az ily formában megnyilatkozó „érett“-ségükkel. Kívánatos volna, hogy a rendezőség az ilyen renitenskedő egyéneket azonnal eltávolítaná a színhelyről.“

ban a gondolat, hogy ez a szabály volt bizonyosan oka annak, hogy a turisták közt oly kevés a nő! De ezt igazán csak zárójel közt mondom).

Megvallom, hogy ennek az irásnak sulya épp e két egyszerű szabályra esik. S hogy ki nem bővitem, vagy számukat nem szaporítom, egyenesen az a tapasztalásom okozza, miszerint a szabály is csak úgy jó, ha — minél kevesebb van belőle!

Istenem! Mily vádbeszédek is tartottam éveken át a dohányzás ellen, órákon át beszélve káros hatásáról, s emlegetve egy csomó egészségi szabályt, melyek ellen sulyosan vét a dohányos.

Sajnosan kellett tapasztalnom, hogy se kicsi, se nagy, nem emlékezett a sok szabályra — néhány óra múlva!

*

E közben a Rétyezát tövéhez érkeztünk. (Rendesen Malomvíz községet értjük ezen.)

Legcélszerűbb lóháton tenni meg Malomviztől a kapaszkodóig terjedő utat. Ez

aztán ismét kimagasló pontja a mulatságos résznek. A férfiak természetesen a nők amazonkodására kíváncsiak, s bizonyosak lehetnek benne, hogy a lovagi szolgálatokat a legnagyobb készséggel teljesítik. Hanem egymást is megmustrálják a férfiak.

— Ugy látom, te a Ferflexbránsnál (élelmezési csapat) voltál — 8 hetes!

— Te is a kocsis huszároknál (szekerész) vitézlettel!

— Wie sitzen Sie aben? Wie ein Strohsack! — szellemeskedik és germonizál a harmadik. (Pedig bizonyosan neki mondotta önkéntes korában a főhadnagya.)

(Folyt. köv.)

— **Második csabai aviatikusról.** *Kvasz* András mellett van az aviatikának egy másik csabai rajongója is, a sokszor emlegetett *Osgyán* Pál, akinek már kész van saját konstrukcióju gépe, de hiányzik belőle a motor. *Osgyán* legutóbb hónapokig tartózkodott Bécsben és a Weitzer-féle repülőgyárban dolgozott. Célja egy motor szerelése volt. Érintkezésbe lépett *Petróczy* kapitánnyal, az ismert katonai aviatikussal is, aki eleinte ígérgette neki a motort, de később még az ígérgetésektől is elállott. Aztán átment Budapestre *Osgyán* nagy busan, ahol *Hegedűs* Józseffel, az ismert aviatikussal állapodott meg egy használt Anzani motorra nézve. Ez a motor augusztus hónapban Csabán lesz és *Osgyán* ismét megkezdi repülési kísérleteit a tehén legelőn, a gyulai ut mellett.

— **Községi felügyelői állás.** Abban az esetben, ha *Liska* János ev. egyházközségi felügyelő állásáról való lemondásához szigoruan ragaszkodna, ugy ez állásra, mint megbízható forrásból értesülünk, nagy rokonszenvvel találkozik *Nikelszky* Zoltán képviselői igazgató jelölése. Közismert buzgalmát s kiváló képességét tekintve, az ev. gyházhivek választása igen szerencsés lenne.

— **Zaharai hangulat.** Itt a nyár s a tipikus szarvasi portenger megkezdte kedélyes uralkodását. A következő utcák porködbe burkolódnak s fricskát hánynak a higienia orra alá. Annyi ártézi kutunk van s tekintélyes mennyiségű felesleges vizet hagyunk elfolydogálni s nincs annyi életrevalóság bennünk, hogy azt a vizet az utcák portalánítására is felhasználnánk. Hiába, nem lehet tagadni, hogy ez a bűnös nemtörődömség a tipikus élhettlenségnek és a tisztaság iránti nagyfoku érzéketlenségnek az eredménye.

— **A potya vendég.** Endrődön a multkor táncmultság volt, amelyen megjelent *Nándor* György is. Belépődiját azonban nem volt hajlandó fizetni. Mikor azért kiutasította a rendezőség, nagy lármát csapott. Épen ott volt *Szuróvecz* Pál rendőr, aki figyelmeztette, hogy ne lármazzon. *Nándor* azonban nem engedelmeskedett, hanem nagy káromkodással nekiment a rendőrnek, szidta, mint bokrot és ide-oda ráncigálta.

— Nagyobb úr vagyok én, mint te! — kiabálta.

Ezért a kis kiruccanásért 8 napi fogházra ítélte a gyulai törvényszék, amely, ugy látszik, még *Nándornál* is nagyobb úr.

— **A csendőrség új laktanyája.** A régi Farkas-vendéglő roskadozó épületét tudj' Isten hanyadszor tatarozzák már. Legujabban csendőrlaktanyának rendezték be s erre a célra tényleg alkalmasabb. Mint halljuk, az új templom előtti botrányosan rendetlen szétomlott kőhid keservesen sir amiatt, hogy egykori kedves omladozó kollegáját, a Farkas vendéglőt új gunyába szoritották az enyészetet most már neki kell egyedül képviselnie. A poéta-lelkületű ev. egyház ugyanis ezt a kedves ujkori műemléket féltékeny szeretettel őrzi a Belicey-uton.

— **Uszó-tanfolyam.** A holt Körözsön levő Konrad uszodákban megkezdődött az uszni tanulás. Gyönyörűség nézni a kis gyermekeket, amint Konrad János szakavatott tanítása mellett nagy buzgalommal tanulják az ugynevezett tempókat. Az ügyes tanítás néha meglepő rövid idő alatt vezet be a legkisebb gyermekeket is az uszás mesterségébe.

— **Botrány a békési ref. templomban.** A békési ref. egyház szombaton délután 4 órakor Ferencz Ferdinánd és neje elhunytá alkalmából a gyászistentiszteletet egy kellemetlen incidens zavarta meg. Ugyanis, mikor Karácsony András lelkes imát mondott, egy a karzaton ülő részeg ember közbeszólásokat tett. A részeg embert csak nagynehezen sikerült lecsillapítani. Megindítják ellene az eljárást.

— **A szarvasi ipari élet fejlődése.** A községünkbe vezetett villamos világtás, mint géphajtó erő, sikerrel alkalmazható az ipari üzemekben. Községünk haladásának örvendtes bizonyítéka, hogy a nappali áram is felhasználásra kerül: Iparosaink lelkesen karolják fel a villamos erő ipari üzemre való felhasználását, ami tengődő iparunk jelentékeny fejlődését segítheti elő.

— **Gyujtogató kanász.** Wolfinger Alajos nagyberlőnek a gádorosi majorjában szombaton éjjel óriási tüzvész pusztított. A major egyik ólja gyuladt ki, de nemcsak az pusztult el, hanem az abban levő hatvan darab sertés is, amely igen tekintélyes értéket képvisel. A gádorosi

csendőrség a tűz okának megállapítása céljából megindította a nyomozást, amely meglepő eredménnyel járt, ugyanis kiderült, hogy az ólat *Styironka* Pál, az uradalom kanásza gyújtotta fel bosszúból. A csendőrség a kanászt őrizetbe vette s a gyujtogatásról jelentést tett a gyulai kir. ügyészségnél. A kanász, míg a gyulai kir. ügyészség nem intézkedik, hogy átkísérjék-e, vagy szabadon bocsássák, — a csendőrség őrizete alatt marad. Igen valószínű, hogy az ügyészség a főtárgyalásig sem hagyja szabadon a kanászt s *Styironka* Palkó a disznók mellől az ügyészség fogházába kerül.

— **Békésmegye természetiállításai.** A földmivvelésügyi miniszter legutóbbi jelentésében Békésmegyéről a következő adatokat találjuk: Buzával bevetett terület 200.629 kat hold, holdankénti átlagtermés 5.99 q. összesen 1,201.768 q (tavaly 1,383.489 q.) Rozssal bevetett terület 8014 kat. hold, ennek átlagos termése 470 q., összesen 49,206 q. (tavaly 58.566 q.) Árpából közepes, zabból pedig gyenge termés várható. A kukorica sok helyen egyenlőtlen ugyan, de általában kielégítő. A burgonyából igen jó termés várható. A szőlő átlagban igen gyenge. A szőlőmoly és szőlőlőncza nagy kárt okoz. A peronoszpóra erősen terjed.

— **Gyujtogatók garázdálkodása Békésen.** A legutóbbi időben ijesztő módon szaporodtak a gyujtogatók Békésen. Egymás után borultak lángba itt is, ott is az épületek. Petróleumos kandókat találtak több helyen a tető alatt. Az egyre szaporodó tüzesetek miatt a hatóság valószínűleg statáriális intézkedéseket volt kénytelen tenni. Este 10 óra után, már csak passpartouval lehet járni az utcákon. Akinek az nincs, mindjárt gyanussá válik és eljárás alá kerül. Ezzel az intézkedéssel talán sikerül is nyakoncsipni a gazembereket. Különben maga a polgárság is örködik. A napokban már meg is zavartak egy gyanus embert, aki az üldözők elől kétségbeesetten menekült. Nyilvánvaló, hogy része lehet a gyujtogatásokban. A nyomozás sikeressége és a lakosság biztonság érdekében *Ambrus* Sándor alispán sürgős felterjesztést tett a belügyminiszterhez, a melyben kérte, hogy a csendőrök létszámát legalább ideiglenesen, a gyujtogatók kézrekerítéséig, ötről tízre emelje fel.

— **Házasság.** *Walfisch* Ilonkával *Walfisch* Márton helybeli kereskedő leányával e hó 9-én kötött házasságot *Pilis* Lipót szabadkai kereskedő.

— **Akiknek megártott a júliusi forróság.** Néhány szerencsétlen ember, úgy látszik, a júliusi forróságról, napszurást kapott s deliriumos állapotukban azt az ostoba mesét terjesztették, hogy a Körözs-folyóban valami vad állatok, talán cápák vagy középkori sárkányok uszkálnak? Akadtak naiv emberek, akik felültek ennek a badar mesének. Az igazság annyi csupán, hogy a Körözs vizét felfrissítették s most már annál kellemesebb a benne való fürdés.

— **A vármegye közut alapjának** 1911—12. évi zárószámadását a kereskedelmi miniszter jóváhagyván annak eredményeképpen a vármegyei közuti alap tiszta cselekvő vagyonát az 1912. év végén 6,494.245 korona 07 fillérben állapította meg.

— **Az agyonnyomorított „Körözs“.** Nincs a megyében több oly folyó s helységnév, melynek ortografikus írását annyira agyonnyomorítanák, mint a Körözs folyóét. Nyomtatásban vagy írásban megjelenő neve a legtöbb esetben teljesen tévesen Körösnek van feltüntetve. A folyó neve az ó-német „Grissia“ szóból ered, mely iszapost jelent. Ebből lett a Kris, Kerezs s végül a Körözs alak. A magyar nyelv törvényeinek megfelelő fejlődés szerint egyedül és kizárólag csak a Körözs név a helyes. Ne idegenkedjünk annyira ettől az egyszerű alaktól.

SZREKESZTŐI ÜZENETEK.

R. Gy. Rákosliget. B. lapját olvasgatva, örömmel tapasztalom azt, hogy az ön példátlan buzgalma a rákosligeti sportéletet gyönyörűen felvirágoztatta. De valóban a többi más irányu munkássága is nagy elismerést érdemel. Kár, hogy a mai silány társadalmi életünkben igen gyéren akadnak önhöz hasonló, önzetlen tevékenységű emberek. Szívvelyes üdvözlés és további sok siker!

P. B. Ön minden kánikula elején órapontossággal kopogtat be hozzánk fonnyadt és összesült verseivel. A sok rosszul rimelő, keserves nyavalygás helyett menjen inkább a felvidékre gombát szedni.

Lantos. Miután ajánlva beküldötte hozzánk szives átnézés végett 3 felvonásos rémdrámáját, levelében arra is kér bennünket, hogy melyik fürdőt ajánlanánk önnek? Bánjuk is mi, akármelyiket válassza, fő, hogy minél hidegebb legyen s agyára gyakran kapjon jeges borogatást.

Hladar. Ez kérem nem vers. Ez semmi. Fogadni merek, hogy Pletenik úr csacsija sokkal különb verset tudna összeénekelni.

Beggelizés előtt félpohár Schmidthauser-féle Használata valódi áldás gyomor-bajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi KESERÜVIZ

Az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.

Nagy üveg 60 fill.

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. 62—100

Hogyan kell az írókkal bánni.

Írta: HENRI DUVERNOIS.

A szalonokban minden író és költő rendkívül becézett vendég, mert akik bizonyos szellemi élvezetekre is vágyakoznak, nem elégedhetnek meg a közönséges pletykálkodásokkal.

Ugy érzem tehát, nem végzek meddő munkát, ha rövid utmutatásokat adok arra nézve, hogy kell az írókkal bánni a társaságban helyesebben: ha felvilágosítom a szalonok urnóit, hogy mivel kedveskedjenek író- és költővendégeiknek s mitől tartózkodjanak velük szemben.

A modern író már régen nem visel hosszú göndör fürtöket, bársony kabátot és pongyolán megkötött csokros nyakkendőt, sőt olyan korrektül öltözködik, mint akár melyik klubban, noha rendszerint sokkal kevesebb szellemmel bír. Tünnünk kell, ha szent és sérthetetlen egyéniségéről beszél, mert a félbeszakításokat nem tűri. Ellenben ásitani szabad, mert Cléanthe, — Moliéret példájára én is úgy nevezem Apolló utódját — süket és vak, amikor önmagát és műveit magasztalja.

Első szabály: Az udvariasság szerzőkkel szemben az imádatnál kezdődik; a ház urnójének legelső kötelessége feltétlen csodálattal kifejezni, miközben nem kell szellemes frázisokat keresni. Elég, ha lelkesen felkiált:

— Ez életem legszebb napja!

Mert Cléanthe erre már úgy felfújta magát mint a pulyka.

Óvakodni kell, hogy a fiatal költőnek azt mondjuk: „Milyen fiatal és már is milyen híres,” vagy az öreg írónak így bóköljünk: „Milyen termékeny még a hosszú, dicsőséges múlt ideje.” Mert minden husz éves írónak már volt ideje több kötetes regényeket írni, olyan kopaszfejű költő pedig nincs, aki lemondani tudna a szenvedélyes szerelmi dalok zengéséről.

Kerülni kell továbbá a következő frázisokat:

— Utolsó műve nagy haladást jelent!

— Ön korunknak majdnem legolvasottabb írója!

— És mégis milyen szerény!

— A színház nem méltó az ön nagy tehetségére!

— Könyve valóságos kis mestermű!

— Mi is legújabb regénye hősnőjének a neve? Vagy pl.

— Ön sokkal önértesebb, semhogy kiténtetésre vágyódna!

— Ne szerénykedjen, mester. Igaz, hogy Shakespeare valamivel nagyobb mint ön, de egyébként...

Igaz, hogy ezek a frázisok ártalmatlanok látszanak, de valamennyiben van valami kétértelműség és az írók a rózsáknál csak a tövis szurást érzik.

Mielőtt a ház urnója az egyik író a másiknak bemutatná, föltétlenül meg kell győződnie, hogy a szerető kollégák nem állanak-e egymással hadilábon. Vagy ha már a hírlapokban alaposan lekicsinyelték egymást, akkor tanácsos a kölcsönös bemutatást minél gyorsabban és minél rövidebb szavakkal elintézni s nem okvetlenül szükséges hosszasan örülni annak, hogy a nagy szellemek milyen gyorsan kibékültek egymással.

Alkalmat kell adni rá, hogy később mindketten elmondhassák, hogy a másik tette meg az első lépést, rálépve a nagylelkűen felkiált aranyhidra.

— Legújabb műve — kolosszális! (Feltétlenül azt kell gyakran mondani, hogy: műve, nem pedig verse; mert gyakran megtörténik, hogy a költő változatosság kedvéért, prózával is kísérletezik és a minősítést rosszul alkalmazzuk, csak magunkat kompromittáljuk).

De Cléanthe-ot nemcsak magasztalni, hanem alaposan etetni is kell és erre két módszer alkalmas. Vagy bölcs takarékoság, mely esetben a háziasszonynak ezt feltétlenül ilyenformán kell mentetgetni:

— A gyomor az agy legnagyobb ellensége és ugyan kinek volna bátorsága az ilyen nagy szellemet gombával vagy libamáj-pástétómmal megbénítani!

A gazdagon terített asztalnál pedig, ahol Cléanthe teletömi magát, nagyon tanácsos a következő megjegyzés:

— Balsac is nagyevő volt!

Végül ideiktatok még néhány általános műfrázist, mely sohasem téveszti el hatását:

— Minden egyes könyve valóságos mestermű!

— Dialógia mintaszerű!

— Milyen klasszikus agy!

— Milyen erőteljes stílus!

— Tegnap a vasuton egy nővel utaztam, aki annyira belemértült az ön regényének olvasásába, hogy megfedkezett a kiszárlásról.

— Ön tanított meg bennünket az igazi szerelemre.

— Csak néhány szót kérek emlékül — írja legyezőmre!

Ha ezeket a tanácsokat megszivlelik, hölgyeim, akkor talán Cléanthe fejcsóválva, belsőleg mosolyogni fog az önök bárgyuságán, mely méltó társa férjeik szánalmas, szellemi dekanciájának; lehetséges, hogy önök megkínózzák gyermekeiket, hogy a boruk olyan, mint az ecet, hogy fogaik hamisak és a hajukat festik, de abban teljesen megbízhatnak, hogy sohasem mulasztották el hozzáfűzni:

— Mindent összegezve pedig nagyon rokonszenves, kedves kis nőcske!

Szentes város polgármesterétől.

Földhaszonbérleti hirdetmény.

Szentes város képviselőtestületének 84/1914 sz. határozata folytán közhírré teszem, hogy Szentes város tulajdonát képező Nagymágocs község határában lévő józsefszállási birtokból 1486 katasztrális hold szántó föld

1914. október 1-től 6 évre bérbe fog kiadatni.

A haszonbérbeadásra 1914. évi július hó 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28, és 31-én minden kedden és pénteken délelőtt 9 órától, délután 4 óráig a józsefszállási központi majorban nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

A haszonbérbe kinem adott terület pedig 1914. október 1-től 3 évre feles munkára lesz kiadva.

Feles munkálatra az árverés ideje alatt előjegyzés tehető és július hó 26-tól 31-ig alku köthető.

Tudomására hozom haszonbérbe szándékozónak, hogy a birtokból nyilvános árverésen kívül a gazdasági tanácsokkal kötendő egyesség útján is lehet haszonbérbe.

Ugy az árverésen, mint az egyesség útján történt haszonbérbe vétel alkalmával a bértett terület katasztrális holdja után 5 korona bánat pénz teendő a gazdasági tanácsnok kezébe.

A haszonbérletre vonatkozó részletes feltételek július 2-től 31-ig kedd és péntek kivételével minden nap megtudhatók a gazdasági tanácsnoki hivatalban, ugyan itt és ugyan ezen idő alatt árverésen kívüli egyesség is köthető.

Szentes város képviselőtestülete fenntartotta magának a bérbeadás eredménye feletti szabad döntés jogát.

Szentes, 1914. évi július hó 1-én.

Dr. Mátéffy Ferenc
polgármester.

Laptulajdonos: ÖZV. SÁMUEL ADOLFNÉ.
Kiadó: DR. SÁMUEL ANDOR.

Eladó egy ház

Szarvason Deák Ferenc-
utca 276 sz. alatt üz-
lettel és italmé-
rèssel együtt.

Felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.
1-1

Eladó, vagy kiadó ház.

Az ev. ó-templom megetté házam
1914. szept. 1-től eladó, illetőleg kiadó.

Mendöl Lajos
2-3 főgimn. tanár.

TANULÓ
fölvétetik

Litaúszky Pál
borbély- és fodrász üzletébe.

Steckenpferd- liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a|Elbe.
egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek
örvend szeptől ellen való elismert hatásánál
fogva s a bőr- és szépség gondozásában való
föllumhatatlanságáért. **Ezernyi elismerő-
vél!** Sok **legnagyobb** kiténtetés! Bevásárlásnál
óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Stecken-
ferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Da-
rabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban,
drogériákban, illatszertüzetekben stb.
Hasonlóképen kiténtő Bergmann Manera lilium-
krémje (70 fillér egy tubus) Kiténtő szer női
kezek gondozására.

FIGYELEM!**! 85.000 pár cipő !****4 pár cipő 9 korona**
4 pár cipő 9 korona

Óriási nagy vétel folytán, a legújabb fazonban szállít az alólírt cég **2 pár uri** és **2 pár női** — füzös — cipőt, **barna**, vagy **fekete** szintén erős szegezett bőrtalppal szám vagy centiméterekben kifejezett nagyság szerint. — 4 pár cipőt csak 9 korona utánvétellel szállít.

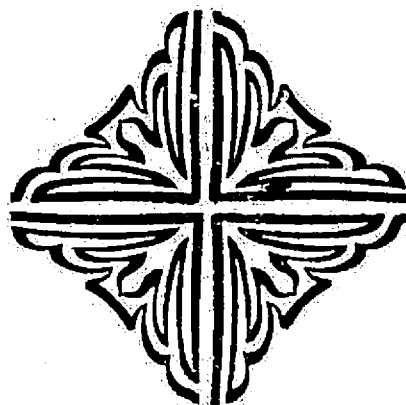
S. STROCH KRAKAU (Austrie.)
cipőárúháza. Krakowska 29—136. n.

Meg nem felelés esetén kicserélem vagy a pénzt visszaküldöm. 2—12

**Miért
nem keresi fel?**

LITAUSZKY PÁL

nagy illatszer- és pipere üzletét.

HOL a legolcsóbb árban a legjobb minőségű parfümök, szappanok, kölnivizek, fogkefe, fogporok és paszták, haj- és bajusz kefék, fésűk, hajfestőszerek, valamint brillantinok stb.

nagy választékban raktáron vannak.

„**UTMUTATÓ**“
VASUTI MENETRENDKÖNYV

A magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve.

Tartalmazza

a magyar, közös, osztrák, külföldi vasutak és hajók menetrendjeit és menetárait, a közvetlen vonatatlakozásokat, utirányokat, a bérkocsik viteldijszabását.

Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal, Budapest, IV. ker., Régi posta-utca 4.

10

Szállodák és vendéglők hirdetésére nélkülözhetetlen!

Szállodák és vendéglők hirdetésére nélkülözhetetlen!

Utánnyos árban

kapható
özv. **Dintericznénél.**
mellett, Veres-féle ház.)

kiadó egy széken
butorozott szoba,
igen jó házi kcszt
(Az izr. templom
mellett, Veres-féle ház.)

8

Fleischer Jenő

Ezelőtt: Grósz Ármin és Fia

Szarvas. ♦ Belicey-út.

Ajánlja ujonan és dúsan berendezett arany-, ezüst- és ékszeráru, továbbá valódi és china-ezüst evőeszköz és disztárgyak raktárát.

Vesz és becserél magas áron bármilyen mennyiségben töredék arany- és ezüst árut, brillantot és gyémántot.

Nagy választék mindenféle zseb-, fali-, harang- és hárfaharang ütő inga órákban, látszerészeti cikkekben és tajtékárúban.

Óra- és ékszer javító műhely.
Pontos és szolid kiszolgálás.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedül valódi

kölniviz, kölniviz-szappan és puder

minden jobb droguerában, illatszer és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz,
Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

9—33

Magyarországi képviselő: **HOLCZER EMIL ZOLTAN**, Budapest, VIII.

Uj mészáros és hentes üzlet.

A Beliczey-uton a régi Véber-féle vendéglő helyiségben, mely jelenleg Prjevara Pálé, uj mészáros és hentes üzletet

nyitott
Garay Mihály.
3-3

Kolozsvári jogi vizsgákra, Marosvásárhelyi ügyvédi vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető módon előkészít **Dr. Polcz Rezső** ügyvéd, jogi szemináriuma és jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u. 35.
Telefon szám 828.

27-52

Réz- és vasbutorok

háló-, ebédlő-, szálloda-, kórhazi- és kerti berendezések, gyermekágyak és gyermekkocsik, acélsodrony ágybetétek, kocsisülések, lószőr és afrik madracok, diványok, rézkarnisok, ablak, roleták, redőnyök, mosdóasztal és mosdó készletek, szoba kloset, fa- és széntartók, kályha ellenzők, tüzelő készletek, ruhafogasok, patkány- és egérfogók.

Legutányosabban szállít:

Garay Károly
réz- és vasbutorkészítő.

31-52

Graden.

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „3 fenyővel”

MILLIOK használják

KÖHÖGÉS, HURUT,
rekedtség, elnyálkásodás és szamárköhögés
ellen a

Kaiser-féle
mellkaramellákat
a „3 fenyővel”

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és mágnásoktól.

Csomagja 30 fill. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban
és minden drogeriában. 38-120

Úrak és Hölgyek!!

kiknek különös kívánságuk és izlésük van a ruhafestés és tisztítás iránt, azok csakis

Süveges János

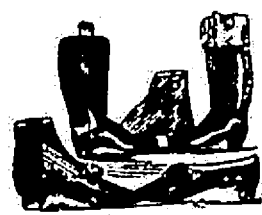
kelmefestő és
vegytisztító
intézetét.

keresik fel megrendelésükkel Szarvas.

Hol ruhák, kelmék, csipkék

a legtökéletesebben bármilyen anyagból
festetnek és tisztítatnak. Gyász eseteknél ruhák 24 óra alatt.

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabású czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (uj eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészeti technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

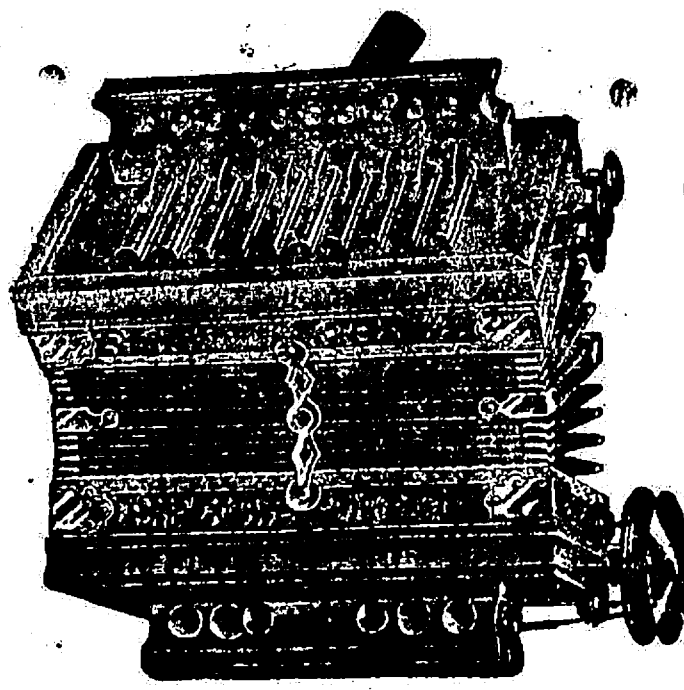
Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF
czipész mester.

A legjobb gummisarkok,
krémek; selyemfűzők
minden színben,
cipő sámfák
nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét faragását
eszközölöm, ugyisintén
rendes talpbetétek,
parafagyóker
és remezből kaphatók.

Wagner a „Hangszer

Király" újdonságai:

Hegedű, kitűnő hangú, remekül kidolgozott, domboru Stanniforma, tokkal, vonóval, 16 drb. felszereléssel csak 12 kor. Finomabb 20 és 30 kor.

Gordonka, igen jó minőségű, nagy erős hangú, finoman kidolgozva, csak 30 kor. egész finom kivitelben 40 koronától 100 koronáig.

Cimbalom, remek, erőshangú, gyönyörű kivitelben 160 koronától 600 koronáig. Keveset használt cimbalomok állandóan raktáron.

Fuvola, igen jó minőségű, billentyűkkel, rézékitemény-nyel csak 8 kor. Kezdeknek különösen ajánlható. Hangverseny-fuvolák 15 koronától feljebb.

Harmónium, hatalmas orgonahangú, remek kiállítású 160 koronától 600 koronáig. Használt harmóniumok állandóan raktáron.

Prímcsitera, finom kivitelben, kitűnő hangú, teljes felszereléssel együtt csak 16 korona. Ugyanez finomabb kivitelben 20 koronától 100 koronáig.

Ha rendelésnél e lapra hivatkozik, 10 különféle kedves és meglepő ajándék tárgyat kap.

E hangszerek eredeti kivitelben kizárólag csakis Wágner a „Hangszer-Király” országszerte elismert elsőrendű hangszer- és beszelőgép különlegességek áruházában kaphatók

Lemezújdonságok: A vén cigány, Horvátlány, Böském Szibill, Furlana, Huzzad csak, Azt ígérted, Alispán lánya. Darabja 2 korona 50 fillér.

Gitárcitera. Kottaismeret nélkül bárki azonnal játszhat rajta. Igen csinos kiállítású és rendkívül kellemes hangú, Ára kottával és felszereléssel 16 korona.

Okarina. A fuvolához hasonló, rendkívül kellemes hangja van. Kezelése egyszerű. Az utasítás által bárki azonnal játszhat rajta. Ára 1, 2 és 3 korona.

Gyermekhegedű. Valódi hurokkal felszerelve, tokkal, vonóval és gyantával, bármely nagyságban csak 5 korona. Tanulás céljára igen alkalmas.

Jószág-tárogató. Kezdeknek különösen ajánlható. Gyönyörű, melábus hangú, 5 billentyűvel, nyelvgéppel csak 16 kor. Finomabb 6 billentyűvel 20 korona.

Gsodaréztrombita. A hangverseny „réztrombita” igen könnyen fújható, 20 primhangot és 4 kísérő akkordot foglal magában. Finom kivitelben 6 korona.

Kérjen a saját érdekében ingyen és bérmentve fényképes hangszerárjegyzékét. Figyeljen a Wágner névre, hogy máshoz ne tévedjen.

Wágner a „Hangszer-Király”
Budapest, József-körút 15

6-35

Alapított 1880-ban.

Telefon szám : 16.

SÁMUEL ADOLF

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerszárművelése

SZARVASON.

Beliczey-út 9. szám.

Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: bál meg-hívók, eljegyzési- és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek,

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és díszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be.

Olcsó és tartós munka!
Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajzszerkek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. -- Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke” kiadóhivatala.